

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

21 maart 2016

ADVIES 2016-31

met betrekking tot het geacht onvolledig ingaan op een vraag tot informatie over de organisatiecultuur van Defensie en eventuele gerelateerde info of studies of werkdocumenten of andere bestuursdocumenten die hier betrekking op hebben

(CTB/2016/29)

1. Een overzicht

Bij fax van 4 februari 2016 vraagt de heer X aan het Ministerie van Landsverdediging om toegang tot informatie over de organisatiecultuur van Defensie en eventuele gerelateerde info of studies of werkdocumenten of andere bestuursdocumenten die hier betrekking op hebben.

Bij brief van 3 maart 2016 meldt het Ministerie van Landsverdediging dat hem alle consulteerbare documenten ter beschikking werden gesteld en dat de links op intranet waar hij de documenten kan terugvinden, zoals door hem was gevraagd, hem werden meegedeeld. Er wordt verder gemeld dat in bijlage hij een niet-exhaustieve lijst van documenten met betrekking tot zijn vraag is opgenomen, dat er geen recente documenten bestaan over de organisatiecultuur van Defensie en dat elke eenheid er een eigen "Mission Statement" op nahoudt.

Bij brief van 10 maart 2016 dient de heer X een verzoek tot heroverweging in omdat hij meent dat niet volledig is ingegaan op zijn verzoek. Zo wijst hij erop dat hij niet enkel recht heeft op alle "consulteerbare" documenten, maar op alle bestuursdocumenten die op het gevraagde onderwerp betrekking hebben. Een van de documenten waarvan hij geen toegang heeft gekregen is een studie die wellicht in 2014 is uitgevoerd, maar die nooit werd gepubliceerd. Verder stelt hij dat het zeer ongeloofwaardig is dat er verder geen andere documenten of studies of beleidsvoorbereidende documenten over de organisatiecultuur van defensie zouden bestaan. Diezelfde dag dient hij ook een verzoek om advies in bij de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur, hierna Commissie genoemd.

2. De ontvankelijkheid van de adviesaanvraag

De Commissie oordeelt dat de aanvrager voldaan heeft aan de wettelijke vereiste van de gelijktijdigheid van het verzoek tot heroverweging aan het Ministerie van Landsverdediging en van het verzoek om advies aan de Commissie. Het verzoek om advies is bijgevolg ontvankelijk.

3. De gegrondheid van de adviesaanvraag

Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur huldigen principieel het recht van toegang tot alle bestuursdocumenten. Het Ministerie van Landsverdediging kan de vraag om toegang tot alle bestuursdocumenten die op een bepaald voorwerp betrekking hebben niet beperken tot alle consulteerbare documenten, meer bepaald bestuursdocumenten waaraan een bepaalde mate van verspreiding werd gegeven.

De Commissie wenst er wel op te wijzen dat het recht van toegang tot bestuursdocumenten wel enkel bestaat en aanzien van bestaande documenten. Uit het feit dat het onwaarschijnlijk is dat er geen andere documenten bestaan, kan niet automatisch worden afgeleid dat de documenten op dit ogenblik nog bestaan. Het Ministerie van Landsverdediging moet in elk geval grondig nagaan of er geen andere documenten voorhanden zijn.

De toegang tot bestuursdocumenten kan slechts worden geweigerd wanneer het belang ontbreekt voor de toegang tot een document van persoonlijke aard en wanneer één of meer uitzonderingsgronden kan of moet worden ingeroepen die zich bevinden in artikel 6 van de wet van 11 april 1994 en dit invoeren in concreto en op pertinente wijze kan worden gemotiveerd. Slechts uitzonderingsgronden die bij wet zijn opgelegd kunnen worden ingeroepen en bovendien geldt dat ze beperkend geïnterpreteerd moeten worden (Arbitragehof, arrest nr. 17/97 van 25 maart 1997, overweging B.2.1 en 2.2 en Arbitragehof, arrest nr. 150/2004 van 15 september 2004, overweging B.3.2).

De Commissie wil er in elk geval op wijzen dat het eventueel voorhanden zijn van een auteursrechtelijk beschermd werk in een bestuursdocument geen grond vormt om de toegang te weigeren, maar enkel een beperking inhoudt op de wijze waarop de toegang kan worden uitgeoefend. Raadpleging ter plaatse is steeds mogelijk, terwijl de overhandiging van een kopie onderworpen is aan de toestemming van de auteursrechthebbende. De Commissie heeft evenwel reeds vroeger gesteld dat het auteursrecht in dit geval enkel kan worden ingeroepen wanneer dit bij derde berust en niet wanneer het toekomt aan een overheidsdienst of een personeelslid van een overheidsdienst.

Ten slotte wenst de Commissie nog te wijzen op het principe van de gedeeltelijke openbaarmaking. Voor zover al uitzonderingsgronden zouden kunnen ingeroepen worden en behoorlijk in concreto gemotiveerd, kan de niet openbaarmaking slechts betrekking hebben op die informatie in een bestuursdocument die onder een uitzonderingsgrond valt en niet voor alle andere informatie in een bestuursdocument.

Brussel, 21 maart 2016.

F. SCHRAM
secretaris

M. BAGUET
voorzitster